

Preken

Uitgave van de Opstandings- en Deterkerk

Vanwege ziekte van ds. Hanneke Siebert werd in de Opstandingskerk dezelfde preek uitgesproken als in de Apostel Thomaskerk. De preek is van de hand van ds. Ellen Sonneveld

3 februari 2013

4^e zondag van Epifanie

Jeremia 1,4-10 / Lukas 4,21-30

Gemeente van onze Heer, Jezus Christus,

Henk (dat is de man van Ellen) werkte vroeger als jonge jongen veel op boerderijen. En hij heeft het een keer meegemaakt dat 's ochtends, exact om tien uur, een boerin buiten ging staan en riep: "*Koffie, alleen veur de óóóóónzen!*" Er voor wie dit Twents niet verstaat: de boerin riep: "*Koffie, alleen voor 't eigen volk!*"

Vandaag is er, figuurlijk gesproken, één ding aan de orde: Er is koffie voor:....**iedereen!** En dat wordt ons duidelijk gemaakt in een kort preekje.

En dan bedoel ik niet dat ik hier en nu op dit moment niks tot weinig ga zeggen. Nee, ik bedoel dat Jezus de kortste preek ooit houdt in het schriftgedeelte dat we lezen.

Jezus zegt: "*Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan*".

Da's alles.

.....

Jezus leert in de synagogen. Ook in die van zijn geboortedorp. Hij staat op. Hij staat op! Dat is het eerste wat Jezus doet: opstaan en de boekrol lezen. En dan, wanneer alle ogen op hem gericht zijn...want: nu gaat het komen.... nu gaat het gebeuren...nu gaat deze grote leermeester, die één van ons is spreken en natuurlijk, natuurlijk komt er dan ook nog een wonder om één en ander kracht bij te zetten....dan komt er slechts één zin en daar moeten ze het in Nazareth mee doen: "*Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan*".

En daar moeten wij het vandaag in onze stad Enschede ook mee doen. Eén zinnetje, dat alles zegt. Alles over God en alles over ons leven. Het is vrij radicaal en de mensen van Nazareth reageren zoals ook wij heel goed kunnen gaan reageren. Ze zijn eerst blij en trots en dan, wanneer ze beseffen wat het betekent (wat Jezus echt bedoelt) worden ze boos. "*Dit is toch Jezus, één van de oonzen? Waar heeft die het nu over?*"

Ja waar heeft Jezus het over?

*Armen die het goede nieuws wordt verteld
Aan gevangenen wordt vrijlating verkondigd
Blinden krijgen het herstel van hun gezicht
En onderdrukten vrijheid.
En dat alles komt nu Ik ben gekomen.*

Daarover heeft Jezus gelezen en hij heeft er maar één zin over te zeggen:

“Nou, lieve mensen, dat is dan nu aan de orde! Daar gaan we dan nu mee beginnen. Vandaag hebben jullie deze schrifttekst in vervulling horen gaan”. Met die uitspraak maakt Jezus zijn dorpsgenoten in de synagoge van Nazaret duidelijk dat de woorden van de profeten, in zijn ogen geen verleden tijd zijn, geen verhaaltje van vroeger, nee, de tekst is **van** nu, **voor** nu. Jezus haalt de tekst naar het heden toe. Hij maakt zijn verbaasde dorpsgenoten en ons duidelijk dat die oude, vergeten, profetische woorden, nu eindelijk werkelijkheid zijn geworden. En wel in en door Hem, in en door zijn boodschap en zijn manier van leven maar ook in en door de mensen, die de boodschap willen horen, die het willen verstaan en aanvaarden, die er in hun leven, hier en nu, handen en voeten aan willen geven. Deze oude woorden zijn het levensprogramma van Jezus. Deze woorden vertellen waartoe Hij geroepen is. Zo staat Hij in de rij van gezondenen, een rij waarin ook Jeremia staat.

Spreekt Jezus kort en krachtig, Jeremia spreekt, in het gedeelte van vanmorgen, nog overweldigd en onzeker:

“Ik, Heer, ik? Ik kan toch het woord niet voeren? Ik ben toch veel te jong?”

Hoe herkenbaar...

“Ons, God? Roept u ons? Nee.....Tot wat? Tot dat!? Dat is toch allemaal veel te veel en veel te groot?!”

Dat is het ook. Het is veel en groot en als je je angst en je onzekerheid niet overstijgt, komt er niks van terecht.

“Wees voor niemand bang”, zegt de Heer tegen Jeremia, “Wees voor niemand bang, want ik zal je terzijde staan en je redden”

Zo lezen we in het Oude en het Nieuwe Testament steeds weer wie God is en hoe God omgaat met ons: Hij roept ons. Hij redt ons. Hij leeft onder ons. Hij herstelt kapot gemaakte verhoudingen. Hij verkondigt dat je vrij zal worden,

dat je angsten je niet zullen overweldigen,

dat je zult zien waarom het draait in jouw leven en dat van anderen,

dat jouw ziekte niet het laatste woord heeft,

dat je als vreemdeling, als Pool of Roemeen, als Turk gezien wordt,

dat je, als je een uitkering hebt, of in de war bent of een beetje gek rondloopt in het centrum van Enschede **voor God** juist telt

dat jouw verdriet om je scheiding kan worden tot een positieve kracht,

dat wanhoop in een kerkelijke gemeenschap gevormd kan worden tot nieuw elan

dat mensen elkaar zullen zien in al hun kwetsbaarheid en elkaar mee zullen nemen: *“Kom....Ik ga niet zonder jou”*,

dat er, na pijn om mislukt werk, weer vreugde zal komen en je samen weer ziet dat het leven zin heeft.

Hij zegt ons dat pesten gestopt kan worden en dat wij kunnen delen van onze overweldigende rijkdom en er niemand meer honger of dorst hoeft te lijden,

En Jezus vertelt ons dat het gekomen is: dat dat **nu** gekomen is!
Je mond valt toch open, gemeente?

De mensen in de synagoge van Nazaret zitten ook met hun mond wijd open van verbazing naar Jezus te luisteren. En ze zijn het natuurlijk helemaal met hem eens. Eindelijk was voor hen, op die godvergeten plek, ver weg in de afgelegen provincie, heil aangebroken. En ze zijn trots dat iemand uit hun dorp (de zoon van Jozef, de timmerman!) opgenomen was in de eregalerij van de grote profeten. Ze dromen er al van 'samen met hem op de foto' te mogen, te delen in zijn roem en daar voordeel uit te halen.

Maar al snel volgt de ontnuchtering en de woede. Want dan volgt die korte preek en nog een piepklein commentaar.

“De schrifttekst is vervuld maar niet alleen voor jullie”.

Aan de hand van twee voorbeelden van bijbelse profeten maakt Jezus de mensen duidelijk dat hij het heil dat hij van Godswegen komt brengen niet zal beperken tot zijn eigen vaderstad, zelfs niet alleen tot het joodse volk.

Dat Jezus zo bekend maakt dat hij Gods heil wil gaan aanbieden aan mensen die niet tot het eigen volk behoren, dat werd de dorpsgenoten van Jezus te veel. Jezus is één van de óónzen en het heil is voor óóóns. Maar Jezus is hen ‘een tegenover’ en daar kunnen ze niet tegen. Zij worden kwaad: *“Weg met hem. Hij, die van ons is, zegt niet wat wij willen horen”.*

Horen wij de woorden van Jezus? En wat zouden ze betekenen?

Als Jezus nu eens hier in ons midden zou zitten, zou opstaan en ons aan zou kijken, samen en één voor één en die korte zin zou uiten, zou Hij dan op die manier met mededogen kijken naar de wonderlijke manier waarop wij bezig zijn onszelf en anderen voorbij te rennen? Zou die ene zin betekenen dat Jezus kritisch kijkt naar ons gezamenlijk gedrag: de manier waarop we in onze samenleving, in onze stad, omgaan met de zorg voor zwakken, met geld en goed, met gastvrijheid, met de veranderingen in onze Prot. Gemeente Enschede?

Lieve mensen, laten we ons vandaag open stellen voor die korte preek van Jezus. Jezus die een van de óóónzen is en tegelijkertijd de ‘Gans andere’. En laten wij zijn boodschap uitdragen naar de mensen van onze stad. Laten we het lachend en moedig onszelf vertellen en elkaar. Want sinds Jezus ten hemel is gevaren heeft hij ons macht op aarde gegeven: wij zijn zijn handen. Wij hebben als mensen van de PgE hard en voortdurend te roepen: *“Er is koffie, hemelse koffie, voor iedereen, vooral voor diegenen die nooit koffie krijgen. En ik kom het je brengen als je het niet kan komen halen”*

We beginnen, meteen, vandaag. We doen het samen, de één in het ene deel van de stad en de ander in het andere, de één met dit en de ander met dat en we nemen elkaar mee. We horen de Stem, die Jeremia hoorde ook in ons hart: *“Ik zal je terzijde staan”*. Wij danken God.

En we laten ons bemoedigen door Jezus, die ons vertelt, dat het met zijn komst gekomen is. We kunnen er niet meer onder uit, al zouden we het willen: Die nieuwe wereld van God, een wereld niet alleen met de óóónzen maar een wereld ook met allen die **niet** bij ons horen, die is niet meer te stuiten, die **is gekomen** en wordt steeds groter, steeds groter, steeds groter.....

Amen

